



Bæredygtigt Fiskeri

J.nr. 2022-4970

Ref. JPDA

Den 6. oktober 2022

Referat af møde i Muslingeudvalget 30. august 2022, Dansk Skaldyrcenter, Nykøbing Mors

Dagsorden

1. Velkomst v/Fødevareministeriet
2. Muslinge- østers, og søstjernefiskeri: Drøftelse af de fremsendte notater for Lovns Bredning, Løgstør Bredning og Nissum Bredning.
 - a) Gennemgang af konsekvensvurderinger v/ DTU Aqua
 - b) Orientering om østersbestanden i Limfjorden
 - c) Vilkår for fiskeriet v/Fødevareministeriet
3. Orientering om verserende initiativer
 - Status for arbejdet med opdrætsaktiviteter
 - Status for Havplan
 - Kontrol
4. Eventuelt

Deltagere

| | |
|------------------------|--------------------------------------|
| Mikkel Stage | Fødevareministeriets departement |
| Janne Palomino Dalby | Fødevareministeriets departement |
| Iben Astrup | Fiskeristyrelsen |
| Thomas Bjerre | Fiskeristyrelsen |
| Stig Prüssing | Fiskeristyrelsen |
| Pernille Nielsen | DTU Aqua |
| Henrik Nielsen | Foreningen Muslingeerhvervet |
| Niels Henrik Henriksen | Dansk Akvakultur |
| Bo Husted Kjeldgaard | Centralforeningen for Limfjorden |
| Jan Hansen | DFPO |
| Henrik Lund | DFPO |
| Lars Brinch Tygesen | Danmarks Sportsfiskerforbund |
| Erik Kolding | KL |
| Tanja Dragsbæk | Danish Seafood Association |
| Lars Erik Holtegaard | Brancheforeningen for Skaldyrsopdræt |
| Henning Mørk Jørgensen | Danmarks Naturfredningsforening |

Referat

1. Velkomst v/Fødevareministeriet

Mikkel Stage bød velkommen.

Formålet med mødet var at drøfte konsekvensvurderingerne af fiskeri efter blåmuslinger og søstjerner i Limfjorden. Konsekvensvurderingerne af fiskeriet var blevet fremsendt den 15. august 2022.

2. Muslinge- østers, og søstjernefiskeri: Drøftelse af de fremsendte notater for Lovns Bredning, Løgstør Bredning og Nissum Bredning.

a) Gennemgang af konsekvensvurderinger v/ DTU Aqua

Pernille Nielsen orienterede om konsekvensvurderingerne af fiskeriet.

Nissum Bredning

Pernille Nielsen oplyste:

- Bestanden af søstjerner var næsten fordoblet i Nissum Bredning. Der var ikke gennemført bestandsvurderinger af den samlede bestand i dette års bestandstogt.
- Der var udlagt de samme ålegræskasser som i foregående fiskerisæson.

Lars Brinch Tygesen spurgte, om ikke der fandtes historiske kortlægninger af ålegræs i Nissum Bredning, som kunne sige noget om, hvor ålegræs potentielt kunne vokse?

Pernille Nielsen henviste til den fulde konsekvensvurdering, hvor der var referencer.

Lars Brinch Tygesen spurgte, hvordan man vidste, at enkeltstående frøspirede ålegræsplanter går til og ikke etablerede sig.

Pernille Nielsen oplyste, at det var dokumenteret i litteraturen. Spirene forsvandt i efterårsstorme. Den største spredning foregik via vegetativ spredning. Ålegræs-etablering krævede en god forankring, og det rette substrat var en forudsætning for frøspiring.

Henrik Lund henviste til SDUs forsøg med udplantning af ålegræs i Horsens Fjord, hvor udplantning var begrænset af lys. Lys var en forudsætning for vækst.

Henning Mørk Jørgensen påpegede, at ålegræskasserne som minimum burde gå ud til den grænse mellem god- og moderat tilstand, der i vandområdeplanerne var fastlagt som mål for ålegræssets potentielle udbredelse.

Pernille Nielsen forklarede, at ålegræsmodellen viste, hvor det med de nuværende miljøforhold var muligt, at ålegræs kunne sprede sig. De generelle dybdegrænser mellem god- og moderat tilstand i vandområdeplanerne var alene fastsat ud fra lys.

Henrik Lund bemærkede, at man var interesseret i de reelle fysiske forhold.

Mikkel Stage tilføjede, at Fødevareministeriet og Miljøministeriet var i dialog om Vandplan 3 og de nye grænser i vandområdeplanerne kontra de modelberegninger, der ligger til grund for ålegræskasserne. VP3 havde været i høring. Dialogen med Miljøministeriet var hverken afsluttet eller konkluderet.

Pernille Nielsen oplyste:

- Det ansøgte fiskeri efter søstjerner havde en forventet maksimal påvirkning på 4 pct.
- Makroalger på vanddybder over 4 meter ville blive påvirket i begrænset omfang.

Henrik Lund spurgte, om udbredelsen af den invasive sargassotang var gået tilbage?

Pernille Nielsen svarede, at det fortsat var den mest dominerende art, men niveauet var stabiliseret.

Løgstør Bredning.

Pernille Nielsen oplyste:

- Bestandsudviklingen af blåmuslinger var stabil.
- Bestanden af søstjerner var mere end fordoblet ift. til foregående sæson.

DTU Aqua kunne anbefale en kvote på 8.500 tons blåmuslinger.

Henrik Lund spurgte, hvad der lå til grund for valget af, at 21 pct. og ikke 25 pct. af bestanden kunne fiskes. Var det generelle betragtninger?

Pernille Nielsen bekræftede dette.

Henrik Lund bemærkede, at erhvervet fremsatte de ønsker til fiskeriet, som de mente var bæredygtige, men at man lyttede til den videnskabelige rådgivning.

Pernille Nielsen oplyste, at et fiskeri efter 500 tons søstjerner vurderedes at være bæredygtigt.

Henrik Lund bemærkede, at man også kunne mene, at 500 tons var for lidt ift. at passe på blåmuslingebestanden. Ville man evt. kunne overveje en anden tilgang til forvaltningen.

Bo Husted Kjeldgaard tilføjede, at man var begrænset af arealpåvirkningen.

Pernille Nielsen oplyste:

- Ålegræskasserne var udlagt de samme steder som i forrige fiskerisæson.
- Mht. makroalger var der fundet sargassotang på 93 pct. af alle transekter.
- Den beregnede, kumulerede påvirkning af det ansøgte fiskeri var maksimalt 12,9 pct.
- Der anbefales en kvote på 8.500 tons blåmuslinger og 500 tons søstjerner.

Bo Husted Kjeldgaard bemærkede, at man fra fiskeriets side foretrak fiskekasser i Løgstør Bredning. Det var den bedste måde at styre fiskeriet.

Lovns Bredning

Pernille Nielsen oplyste:

- Biomassen af blåmuslinger var næsten fordoblet. Der var ikke observeret søstjerner.
- Den ansøgte kvote svarede til 13 pct. af bestanden.
- Ålegræskasserne var udlagt de samme steder som i forrige fiskerisæson.
- De var udlagt ift. beregningerne i ålegræsmodellen.
- Makroalger fandtes primært på 1-4 meter. Der var fundet sargassotang på 13 pct. af transekterne.

- Den beregnede kumulerede påvirkning af det ansøgte fiskeri var maksimalt 20,1 pct. anbefalinger var derfor, at der blev udlagt fiskekasser, så arealpåvirkningen ikke blev overskredet.
- Der anbefaledes en kvote på 12.000 tons blåmuslinger.

Henrik Lund forklarede, at der i bredningen var en kraftig vækst af yngel, som flyttedes til andre områder grundet kraftige iltsvind.

b) Orientering om østersbestanden i Limfjorden

Pernille Nielsen orienterede om det fremsendte notat om østersbestanden. Der var for nogle år siden konstateret parasitten *Bonamia* i fladøsters i Limfjorden. Først i Nissum Bredning og senere længere østpå. Det var forventeligt med 80 til 90 pct. dødelighed i bestanden 4-5 år efter *Bonamia* var konstateret. Fladøsters var gået kraftigt tilbage i alle områder. DTU Aqua kunne derfor ikke anbefale en bæredygtig kvote.

Bo Husted Kjeldgaard oplyste, at man i fiskeriet i foråret havde set mange tomme skaller og ganske få levende østers. DTU Aqua bekræftede dette billede fra bestandstogtet.

Henrik Lund havde hørt, at der var mange små fladøsters sammen med stillehavsøsters på lavt vand.

Pernille Nielsen bekræftede, at stillehavsøsters kunne udgøre substrat for fladøsters. Men der undersøgte ikke på lavt vand.

Pernille Nielsen oplyste videre:

- På længere sigt kunne man forvente en langsom stigning i fladøstersbestanden.
- Stillehavsøsters blev ikke ramt af *Bonamia*.

Mikkel Stage spurgte til bestanden af stillehavsøsters?

Pernille Nielsen oplyste, at de primært findes på det lave vand.

Henrik Lund bemærkede, at man tidligere havde set en eksplosiv vækst af fladøsters. Hvordan så det ud på europæisk plan?

Pernille Nielsen oplyste, at man mange steder var gået over til akvakultur. Fladøstersfiskeri fandtes kun i Irland. Stillehavsøsters var nemmere at dyrke i akvakultur. Der var et stort igangværende arbejde i Europa for at bringe fladøsters tilbage. Det store benspænd for restaureringsprojekterne var mangel på yngel.

Mikkel Stage orienterede om en ansøgning fra Morsø Kommune om et begrænset fiskeri på op til 300 kg fladøsters til Østerspremieren, et arrangement som havde været planlagt i længere tid. Fødevareministeriet ville overveje, om der ud fra et socioøkonomisk perspektiv kunne tildeles en meget lille kvote til brug for arrangementet Østerspremieren, da der var tale om så lille en mængde, at det ikke kunne skade bestanden.

Henrik Nielsen bemærkede, at man fra erhvervets side var neutral, men man gerne ville hjælpe kommunen med arrangementet.

Henrik Lund bemærkede, at det kunne være vigtigt at fastholde interessen for en art, selv om arten havde det svært.

Mikkel Stage spurgte udvalget om bemærkninger til disse overvejelser.

Der var ikke fra udvalgets side nogen indsigelser mod ansøgningen.

Herudover ville der ikke være mulighed for en kvote for østers.

Henrik Nielsen spurgte om muligheder og rammer for et kommercielt fiskeri efter stillehavsøsters?

Pernille Nielsen oplyste, at de især fandtes på lavt vand, og at DTU Aqua som del af et ikke afsluttet EHFF-projekt havde arbejdet med at udvikle en miniskraber. Der var generelt succes med at snorkle dem.

Mikkel Stage bemærkede, at DTU Aquas projekt om bekæmpelse også var interessant for Miljøministeriet.

c) **Vilkår for fiskeriet v/Fødevareministeriet**

Der var ingen ændringer til vilkår for fiskeriet. Fiskeristyrelsen opfordrede til, at foreningerne nok en gang opfordrede medlemmerne til altid at læse licenser grundigt.

3) Orientering om verserende initiativer

- Status for arbejdet med opdrætsaktiviteter

Thomas Bjerre Larsen orienterede:

- Siden sidste muslingeudvalgsmøde havde der blandt andet været afholdt et møde med de grønne organisationer (DN, DSF, DOF og WWF) samt Fiskeristyrelsen, Departementet og DTU Aqua. Mødet havde til formål at drøfte forskellige aspekter af DTU's faglige notat "værktøj til miljøvurdering af muslingeopdræt".
- De grønne organisationer udbad sig efter mødet mulighed for at fremsende skriftlige kommentarer. Fiskeristyrelsen og Bæredygtigt fiskeri havde den 19. august 2022 modtaget skriftlige bemærkninger.
- Fiskeristyrelsen og Bæredygtigt fiskeri var i gang med at gennemgå bemærkningerne og ville i den forbindelse give DTU Aqua mulighed for at respondere.
- Efter aftale med de grønne organisationer ville notatet blive sendt til udvalget efter mødet.

Henning Mørk Jørgensen bemærkede, at det var i orden at udsende foreningens notat til udvalget.

Thomas Bjerre Larsen meddelte videre, at DTU Aqua var blevet bedt om at opdatere notatet grundet ændringer i placeringer af 5 kulturbanker som følge af Havplanen. Hertil kom tilføjes af to kulturbankeansøgninger, som ikke var blevet medsendt i første bestilling til DTU Aqua.

Det opdaterede notat var udsendt til udvalget forud for dette møde. Til orientering kom ændringerne til udtryk i notatets tabel 6 og 7, herunder om der var vurderet kumulativ effekt eller ej.

Der kunne ikke på nuværende tidspunkt åbnes op for sagsbehandling af de foreliggende ansøgninger, men man håbede snart at kunne åbne.

Skulle der være andre medlemmer af udvalget, der ønskede at kommentere skriftligt på notatet, var de velkomne. Fiskeristyrelsen skulle i så fald bede om disse bemærkninger ikke senere end 10. september 2022.

Niels Henrik Henriksen spurgte, om man aldrig kunne tillade, at et anlæg gik ind over dybdegrænsen. Hvem havde besluttet dette. Forskning ved Vejle Fjord tydede på, at der kunne være positiv synergi mellem opdrætsanlæg og ålegræs. Notatet fra DTU Aqua forholdt sig ikke til kumulative effekter. Hvad skulle der til, for at kunne tillade et opdræt? Selv om der var ålegræs, kunne der måske godt være sameksistens med opdræt.

Thomas Bjerre oplyste, at DTU Aqua havde rådgivet om en afstand på 100 meter til den grænse mellem god- og moderat tilstand, der i vandområdeplanerne var fastlagt som mål for ålegræssets potentielle udbredelse.

Niels Henrik Henriksen bemærkede, at det ikke var gældende regel på ansøgningstidspunktet. Der var ikke et ultimativt krav om, at man ikke måtte påvirke ålegræsset.

Pernille Nielsen forklarede, at kumuleret kulstof kan påvirke bundforholdene, som dermed kan påvirke ålegræssets mulighed for at etablere sig.

Mikkel Stage bemærkede, at der blev forvaltet ud fra vandområdeplanerne og muslinge- og østerspolitikken. Ligesom der ikke blev anbefalet fiskeri med skrabende redskaber inden for god-moderatgrænsen. Det var korrekt, at grænsen på 100 meter ikke var meldt ud på ansøgningstidspunktet, men det var den juridiske vurdering, at grænsen kunne bruges som kriterie. Miljøministeriet mente ikke umiddelbart, at et opdrætsanlæg skulle have en miljøgodkendelse, da der ikke blev fodret i anlæggene.

Niels Henrik Henriksen støttede, at man udviklede nogle nye og enklere regler. Men kunne man udvise fleksibilitet ift. de eksisterende ansøgninger? Der var anlæg, som ud fra det fremsendte notat godt ville kunne sagsbehandles, da der ifølge notatet ikke var påvirkning.

Mikkel Stage svarede, at der længe havde været efterspurgt flere oplysninger på miljøområdet. DA opfordredes til at indsende skriftlige bemærkninger eller tage kontakt mhp. et møde. DTU Aquas rådgivning var en del af beslutningsgrundlaget for forvaltningen.

Afslutningsvist oplyste Mikkel Stage, at FVM arbejdede på at igangsætte yderligere analyse hos DTU Aqua af miljøeffekter af eksisterende anlæg.

Thomas Bjerre Larsen oplyste, at denne viden var af betydning for den eksisterende sagsbehandling.

Lars Brinch Tygesen bemærkede, at man med miljødirektiverne skulle sikre, at man ikke forringede tilstanden.

Bo Husted Kjeldgaard foreslog, at der skulle være et mere specificeret aktivitetskrav i forbindelse med opdræt.

- **Status for Havplan**

Mikkel Stage orienterede om status:

- Der var stillet en række spørgsmål fra partierne.
- Der var diskussioner om omfanget af miljøbeskyttelse.
- Skaldyrsopdræt havde ikke været drøftet.

- **Kontrol**

Iben Astrup orienterede om, at kontrol af opdrætsanlæg var skærpet.

Henrik Nielsen oplyste, at man bakkede op om fiskekasser og kontrollen heraf.

4) Eventuelt

Ingen bemærkninger.